



Eindrapportage visitatie wijkenaanpak Eindhoven

De Bennekel, Doornakkers en Woensel-West

Introductie

Op 23 en 29 april 2010 heeft de visitatiecommissie wijkenaanpak onder voorzitterschap van Jos van der Lans¹ een bezoek gebracht aan de aandachtswijken Woensel-West, Doornakkers en de Bennekel in Eindhoven. In de voorliggende notitie worden de bevindingen van de commissie weergegeven.

Het doel van de visitatie is om te inspireren en adviseren over door de gemeente, corporaties en bewoners zelf aangedragen issues. Het advies wil bijdragen aan de kennis over effectieve en doelmatige oplossingen voor de wijkenaanpak en het stedelijke vernieuwingsbeleid. De commissie geeft feedback op in hoeverre de inzet van instrumenten en ingezette middelen in de wijk(en) in haar ogen maatschappelijk "rendement" oplevert. Verantwoorden over en evalueren van het tot nu toe gevoerde beleid is niet aan de orde. De commissie zoekt bewust in de gesprekken naar problemen en weerstanden in de gekozen wijkenaanpak, maar tekent daar nadrukkelijk bij aan dat daaruit geen definitieve oordelen, positief noch negatief, aan verbonden kunnen of mogen worden. Daarvoor is het te vroeg. Het gaat in de wijkenaanpak per definitie om processen die tijd nodig hebben. Inspireren, leren en verbeteren zijn daarom de kernbegrippen in de werkwijze van de commissie.

Algemeen beeld

Door kennisname van relevante stukken en door middel van gesprekken met de wethouder, corporatiebestuurders, uitvoerende professionals van gemeente, corporaties en andere in de wijken actieve organisaties, en met bewoners, en een (korte) wandeling door de wijken heeft de visitatiecommissie wijkenaanpak zich gedurende haar tweedaagse bezoek aan Eindhoven een beeld gevormd van de uitvoering, organisatie en voortgang van de Eindhovense wijkenaanpak. Daarbij is vooral stil gestaan bij de thema's uitvoeringskracht, achter de voordeur en bewonersparticipatie. Deze thema's zijn door de gemeente, woningcorporaties en bewoners voorafgaand aan de visitatiedag aangedragen in verschillende zelfbeschouwingen/evaluaties.

De commissie stelt vast dat de wijkenaanpak in Eindhoven ambitie uitstraalt en na twee jaar ook het nodige heeft opgeleverd. De wijkenaanpak heeft geleid tot een versnelling, vooral op fysiek terrein en op het thema 'schoon, heel en veilig' zijn zichtbare resultaten geboekt. De aanpak heeft geleid tot nieuwe energie binnen de wijkvernieuwing in Eindhoven. Bewoners erkennen dat ook. Zeker de vertegenwoordigers van bewonersorganisaties voelen zich serieuzer genomen. Onder bewoners is meer vertrouwen gegroeid in de aanpak van en in de samenwerking met de gemeente en corporaties. Daarmee is een belangrijke doelstelling van de wijkenaanpak dichterbij gekomen.

¹ De commissie bestond verder uit: mevr. H. Witte (beide dagen), de heer P. van Lieshout (beide dagen), mevr. G. van Asseldonk (dag 1), mevr. M. Steenberg (dag 1), de heer J. Verhoeven (dag 2) en mevr. A. van Kampen (dag 2). Mevr. P. Otten heeft op 29 april als "gastlid" deel uitgemaakt van de commissie.

Meer in zijn algemeenheid constateert de commissie dat de onderlinge samenwerking tussen de betrokken partijen vooral op het uitvoerende, professionele niveau is geïntensiveerd. Partijen vinden elkaar gemakkelijker, spreken elkaar aan en stuiten daarbij – logischerwijs – op problemen van institutionele aard. Systemen passen zich nu eenmaal langzamer aan dan mensen. Maar de beweging tot verandering is in Eindhoven de afgelopen jaren gemaakt en de commissie is onder de indruk van de enorme inzet die daarbij wordt geleverd door zowel professionals als bewoners.

Die eerste stappen waren nodig om nu ook scherp over het vervolg na te kunnen denken. Er is in de ogen van de commissie meer mogelijk als men meer zou durven loskomen van de bestaande, en voor de hand liggende vormen van overleg en sturing. Er loopt in Eindhoven nog te veel door elkaar en langs elkaar heen. De vraag in welke mate een gebiedsgerichte aanpak ook betekent dat er handelingsmacht naar het niveau van de wijk wordt verplaatst, wordt in de Eindhovense praktijk met een zekere voorzichtigheid beantwoord. De aanpak schippert tussen zaken centraal oppakken of deze naar het niveau van de wijk verplaatsen. Dit maakt dat professionals in de wijk dichter op problemen komen te zitten, maar tegelijkertijd niet echt door kunnen pakken. Ze blijven deels afhankelijk van andere organisaties en elders ontworpen en functionerende programma's. Die situatie werkt steeds nieuwe overlegvormen in de hand, waarbij de vraag gesteld kan worden of daarmee tempo en effectiviteit gediend zijn.

Bevindingen

Visie & doelstellingen aanpak

Eindhoven heeft veel doelstellingen en intenties geformuleerd, op veel terreinen en ook specifiek voor de drie prachtwijken aan de hand van doorbraakthema's. De vraag waar de commissie mee worstelt is of onder al deze doelstellingen en intenties nu ook echt een door alle partners gedeelde visie, en daaruit voortvloeiende realistische en betekenisvolle ambities schuilgaan. Is de veelheid niet een deken waaronder iedere partij zich thuis voelt vooral omdat iedereen toch vooral zijn eigen gang kan blijven gaan? Zijn de intenties ook echt operationeel gemaakt?

Met de huidige doelstellingen is niemand het oneens, maar onduidelijk blijft echter met welke concrete resultaten men deze doelstellingen nu binnen handbereik wil halen. Een klein voorbeeld: Woensel-West moet haar eigen volkse karakter blijven houden, maar tegelijkertijd qua klassieke indicatoren (armoede, opleiding, werk) stijgen naar het Eindhovense, zo niet landelijke gemiddelde. De vraag of dat eigenlijk wel kan wordt niet echt gesteld.

Wat de commissie zou willen voorkomen is dat de wijkaanpak de zoveelste beleidsinspanning wordt in de reeks van beleidsmaatregelen die sinds het probleemcumulatiegebiedenbeleid voor deze wijken van kracht is. Het moet gaan om effectieve interventies en duurzame veranderingen. Het zou geen kwaad kunnen, zo meent de commissie, als partijen in Eindhoven elkaar op dit punt (nog) steviger de maat zouden nemen.

Daarbij zou het kunnen helpen als partijen voorbij de bestaande kaders durven te denken en te redeneren. Bijvoorbeeld door gedurfd te gaan denken in termen van business cases waarbij inzicht wordt verkregen in de kosten en baten die met de verschillende activiteiten gemoeid zijn. Kunnen er ook echt geldstromen worden verlegd en beter worden ingezet? In andere steden is daar enige ervaring mee opgedaan, waar Eindhoven wellicht wat van kan opsteken. Zeker met het oog op de verduurzaming van de aanpak (waar in Eindhoven nu nog maar weinig zicht op is) is het nadenken over een winst- en verliesrekening van interventies essentieel.

Gebiedsgericht werken op wijkniveau

Binnen de Eindhovense wijkenaanpak bestaat er spanning tussen wijkgericht werken en andere sectoraal georganiseerde programma's binnen de gemeente. Vooral binnen de sociale pijler is de verkokering taai en moeilijk te overwinnen, een ervaring die overigens niet uniek voor Eindhoven is. Eigen sectorale gemeentelijke programma's blijven nogal eens leidend, niet de opgave in de wijken. Een voorbeeld vormt het Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit is georganiseerd op stedelijk niveau, maar juist zij zouden in de wijk moeten zitten. Ook voor de inzet van welzijnswerk in de wijken of het werk van de Dienst Werk en Inkomen geldt dat de aansturing vanuit het stadhuis op gespannen voet kan komen te staan met sturing vanuit de wijk. Wie echt integraal wil werken, en

dat blijft een uitgangspunt van de wijkaanpak, zal deze spanning tot een minimum moeten reduceren.

Een paar voorbeelden: de commissie was zeer onder de indruk van de realisatie van een aantal voorzieningen in de wijk, zoals bijvoorbeeld SPIL-centrum de Toeloop in Doornakkers, maar mist verbinding van deze investeringen met begeleidende sociale programma's op het terrein van werk en opleiding. De commissie vindt het exemplarisch dat bijvoorbeeld de participatieladder van oud wethouder Don in de gesprekken niet of nauwelijks door de deelnemers aan de orde is gesteld en bij sommige professionals eigenlijk onbekend was. DWI en het welzijnswerk zitten op wijkniveau weliswaar aan tafel, maar deelnemers ontbreekt het aan mandaat vanuit hun organisaties, die in de praktijk meer sectoraal werken.

Verschillende bestuurlijke logica's kunnen daardoor met elkaar botsen. De focus op de wijken met de zwaarste problematiek ("die de hoogste koorts hebben") wordt dan niet door alle gemeentelijke beleidsterreinen even consequent gevolgd. Want voor de inzet van het welzijnswerk geldt binnen de gemeente namelijk ook een andere logica: een evenredige verdeling van inzet of middelen over alle wijken van de stad. Rechtvaardige verdeling van middelen over de hele stad is daarbij het sturende principe, en dat is een andere logica dan kiezen voor de aanpak van problemen.

Professionals in de wijk: doorzettingsmacht en borging op termijn

De commissie ziet passie en gedrevenheid en inzet bij professionals en bewoners in de wijken. Zij willen de wijkaanpak vooruit brengen. Tegelijkertijd geldt dat professionals op uitvoerings-/wijkniveau ondanks hun grote inzet zoekende zijn naar middelen en mogelijkheden om ook effectief te werk te gaan. Omdat ze dicht op de huid van de wijk zitten zien ze wat er nodig is in de wijk, bijvoorbeeld op het terrein van werk of schuldhulpverlening, maar ondervinden niet vanzelfsprekend dekking op hoog niveau om door te pakken met maatregelen waar vanuit de wijkproblematiek behoefte aan is.

Dit leidde ertoe dat tijdens het bezoek van de commissie de vraag "wat heeft de nieuwe aanpak tot nu toe concreet opgeleverd, of wat is het belangrijkste resultaat?" door veel professionals in eerste instantie wordt beantwoord met "we zitten bij elkaar aan tafel", "er vindt beter overleg plaats", en "we weten elkaar nu te vinden". De processen zijn beter georganiseerd, en dat is uiteraard een onmiskenbare verbetering. Maar daar kleeft ook een risico aan: namelijk dat er een nieuw overlegcircuit is opgetuigd, waarbij het tegelijkertijd lastig is om elkaar aan te spreken, want "iedereen doet zijn best". Een verantwoordelijke, of eenduidig sturende en geaccepteerde probleemeigenaar ontbreekt. De commissie zou graag zien dat de Eindhovense praktijk hier aan hardheid gaat winnen.

De achter de voordeur-aanpak kan hier als voorbeeld dienen. Hier heeft een toegevoegde krachtwerker het overleg tussen verschillende professionals op gang gebracht. Deze krachtwerker draagt zorg voor een betere afstemming en coördinatie. Daarmee is de bekendheid van de professionals met elkaar en met mensen in de wijk toegenomen, maar de vraag of er nu ook sneller en effectiever geïnterveneerd wordt blijft onbeantwoord. De krachtwerker (er komt nu ook een stapel-functionaris bij, die de AWBZ-coördinatie ter hand neemt²) lijkt dit probleem niet weg te kunnen nemen.

Daar komt nog bij dat ook juridische en gemeentelijke 'control' regels het effectief en snel handelen van professionals in de wijk nogal eens belemmeren. Zo kan het voorkomen dat mensen (met een meervoudige problematiek) niet in programma's terechtkomen, omdat ze net niet geheel

² Over de deelnemende organisaties bij de achter de voordeur-aanpak: het valt de commissie op dat sommige organisaties die een belangrijke rol achter de voordeur zouden moeten spelen niet of onvoldoende zijn aangesloten op de achter de voordeur-aanpak. Met name organisaties gericht op jeugd en jongeren, zoals Bureau Jeugdzorg en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Om ervoor te zorgen dat ook de AWBZ gefinancierde organisaties aanschuiven is voor een pragmatische oplossing gekozen: één 'stapelfunctionaris' die namens GGzE, NEOS (daklozenopvang) en Novadic-Kentron (verslavingszorg) aansluit tijdens het casusoverleg.

binnen de programmacriteria vallen. Het idee van de gebiedsgerichte aanpak was nu juist dit soort belemmeringen op te lossen. Daar valt in Eindhoven³ dus nog steeds een slag in te maken.

Hoewel de achter de voordeur-aanpak pas sinds medio 2009 operationeel is, bestaan er zorgen over de borging van de aanpak. Wie gaat na 2011 de kosten voor de krachtwerkers dragen? De commissie vraagt in dit kader om meer aandacht voor het inzichtelijk maken van de kosten en baten van ingezette maatregelen. De achter de voordeur-aanpak zou kosten moeten besparen door efficiënter werken en vroegtijdig ingrijpen (bijvoorbeeld om huurachterstanden en huisuitzettingen te voorkomen; ook het klapperproject van het Woonbedrijf strekt tot voorbeeld). Zicht op inverdieneffecten en op welke organisaties profiteren schept duidelijkheid over wie de kosten zou kunnen dragen. De commissie gaat er dan vanuit dat het niet nodig is de inzet van de krachtwerkers te blijven financieren vanuit (overheids)subsidie.

Lerend vermogen

Er wordt veel samengewerkt in Eindhoven, zo constateert de commissie, maar partijen zouden best wat kritischer naar elkaar toe mogen zijn. Terugkoppeling van onder naar boven loopt niet altijd even geolied. Wat meer aandacht voor het lerend vermogen zou wenselijk zijn. Op laag niveau doen de professionals hun uiterste best, maar zij zijn tegelijkertijd aan het zoeken; zij ervaren dat rugdekking op hoger niveau nogal eens ontbreekt. Dit leidt ertoe dat signalen over verkokering en organisatiebureaucratie niet hebben geleid tot wezenlijke veranderingen. Een voorbeeld vormt de achter de voordeur-aanpak, waarbij signalen uit de praktijk over bijv. weerstand bij organisaties niet bij bestuurders landen, waardoor ze blijven doorsudderden.

De commissie acht een verandering van dit systeem de moeite van het overwegen waard. Dat kan door macht dichterbij de wijk te organiseren: zeggenschap op het laagste niveau, waarbij organisaties worden aangestuurd vanuit de (behoefte van de) wijk en professionals in staat zijn om effectief maatwerk te leveren die aansluit bij wat wijkbewoners nodig hebben. De opgave om deze verandering te realiseren ligt nadrukkelijk bij de politiek en de top van de uitvoeringsorganisaties. In de Enschede prachtwijk Velde Lindehof zijn daar met het experiment met wijkcoaches interessante ervaringen opgedaan.

Uitvoeringsorganisatie op wijkniveau: BOWW of alliantiemodel?

In de drie Eindhovense krachtwijken wordt gewerkt met uiteenlopende uitvoeringsmodellen. In de Bennekel wordt gewerkt met een stuurgroep, waarin alle relevante partners (welzijn, politie, corporatie e.a.) en afgevaardigden van de bewonersorganisaties onder leiding van de gemeente de voortgang van de aanpak bespreken. In Doornakkers is gekozen voor het alliantiemodel. De gemeente (projectleider) en corporatie Woonbedrijf (districtsmanager) zijn de twee alliantiepartners die het strategische beleid vaststellen. Een "ontwerp stuurteam", bestaande uit alle beleidsverantwoordelijken in de wijk (projectleiders welzijn, Doornakkers Actief, GGzE, netwerkinspecteur politie, etc.) gaan aan de slag met de uitkomsten van de alliantie. Daaronder valt een overleg met uitvoerders ten behoeve van de doorvertaling vanuit de alliantie en het ontwerp stuurteam.

In Woensel West is sinds begin 2009 de Buurtonderneming Woensel West (BOWW) actief. In de BOWW werken de gemeente, corporatie Trudo en bewoners gedurende 10 jaar samen om de uitvoering van de wijkvernieuwing in Woensel West vorm te geven. Door in de wijk aanwezig te zijn en intensief samen te werken in een aparte (juridische) organisatie wordt versnelling van besluitvorming en samenhang tussen de in te zetten acties, zowel in het fysieke als in het sociale domein, nagestreefd. De buurtonderneming Woensel West is een experiment om de macht in de wijk te brengen, de sectoren aan te sturen vanuit in de wijk vastgestelde prioriteiten. Dat heeft een door bewoners ondersteund jaarprogramma opgeleverd met afrekenbare prestatieafspraken over output en outcome. Crux van dit model is het uitgangspunt dat de gemeente en Trudo alle noodzakelijke mandaten bij de directeuren van de buurtonderneming hebben neergelegd.

³ Vanuit Woonbedrijf wordt in dit verband ook gewezen op de formats die in meer algemene zin in het kader van de wijkanaanpak gelden. Wat betreft de discussie over bijvoorbeeld oud versus nieuw geld (zo "telt" De Toeloopt volgens de toerekenregels niet "mee" voor de wijkanaanpak), onderschrijft de commissie de constatering van de corporatie, dat dit soort criteria geen recht doen aan wat wijken echt nodig hebben.

Het waarom van (de inrichting van) deze modellen is de commissie niet helemaal duidelijk geworden. Het denken in deze modellen is misschien wel een indicatie dat deze processen de neiging vertonen om zich vooral te concentreren op procesmatige-organisatorische aspecten. In dat geval is het cruciaal om daar doelgerichte en inhoudelijke vervolgstappen op te laten volgen. Dat is de fase waar men in Eindhoven nu voor staat.

De commissie constateert dat de BOWW vooral op fysieke terreinen (o.a. schoon, heel en veilig) zaken snel voor elkaar krijgt. Ook is het een laagdrempelig aanspreekpunt in de wijk, dat heeft bijgedragen aan vertrouwen en betrokkenheid onder bewoners. Het geeft gezicht aan de wijkaanpak. In hoeverre de BOWW succesvol de uitvoeringskracht in de wijk versterkt, moet nog blijken. De BOWW is een groeimodel, dat om verdere invulling vraagt. Zeker als het gaat om taken op het terrein van zorg en op een belangrijk terrein als welzijn speelt het BOWW nu bewust geen rol, anders dan dat de krachtwerker er kantoor houdt. De commissie constateert voorzichtigheid om de BOWW van alle wijkaanpak-markten thuis te laten zijn. Zorg- en hulpverlening houdt het BOWW buiten de deur, dat is een zaak van andere instanties. Daarmee blijven de fysieke en sociale aanpak van elkaar verwijderd. Ook de subsidierelatie die de gemeente (sector Mens & Maatschappij) heeft met de welzijnsorganisatie maakt de inzet van professionals in de wijk problematisch. Die relatie loopt langs een andere (programma)lijn dan de BOWW. Hierdoor is het niet goed mogelijk om vanuit wijkprofessionals zelf te sturen op inzet en prestaties vanuit de behoefte van de wijk.

Wat geldt voor de buurtonderneming is ook van toepassing op het alliantiemodel zoals gehanteerd in Doornakkers, zij het dat dit model niet de organisatorisch-juridische vorm heeft gekregen als in Woensel West. De vraag die corporaties aan de commissie hebben gesteld, welke model de voorkeur heeft, is niet goed te beantwoorden. Waar het volgens de commissie om draait is dat professionals met gedeelde doelen, focus en macht op pad moeten worden gestuurd. Deze uitgangspunten staan als zodanig ook op papier voor wat betreft de Buurtonderneming. De praktische weg hier naar toe is echter nog lang. De modellen moeten uiteindelijk leiden tot een structureel andere manier van werken, anders schiet men er weinig mee op. De commissie heeft, even afgezien van het fysieke aanwezigheidsvoordeel van de BOWW (zie ook bij bewonersparticipatie), vooralsnog geen verschillen tussen beide modellen aangetroffen die doorslaggevend zijn.

Gedifferentieerde aanpak: de Bennekel

Een door het beleid geconstrueerde wijk hoeft niet altijd een wijk te zijn zoals die door bewoners wordt beleefd. Dat geldt voor meer prachtwijken in Nederland, maar in ieder geval ook voor de Eindhovense wijk de Bennekel. Die aanwijzing als één krachtwijk met één wijkactieplan en één buurtcontract pakt in de praktijk niet voor de hele wijk goed uit. Bewoners ervaren de Bennekel niet als één wijk met een centrum. Het is een versplinterende wijk, waarbij bewoners zich identificeren met kleinere buurten. Frustraties groeien als bewoners hun eigen buurt zien verbeteren, maar worden geconfronteerd met negatieve berichten over de Bennekel. De aanpak door professionals lijkt effectiever als er meer aansluiting wordt gezocht bij de leefwereld van de bewoners. Het heeft geen zin om interventies en prestaties te blijven relateren aan een kunstmatig, op basis van statistieken gecreëerde wijk. Professionals hebben de neiging om daar veel fijnmazigere onderdelen in te creëren, en de commissie lijkt dat een verstandige keuze. Feit is wel dat dan ook de succesindicatoren niet meer gedefinieerd kunnen worden vanuit de wijk als geheel en dus ook fijnmaziger moeten worden.

Bewonersparticipatie

Bewoners geven aan jarenlang niet serieus betrokken te zijn geweest. Inmiddels zijn ze positief over de aandacht voor hun problemen en de mogelijkheden die ze tegenwoordig krijgen om echt iets in te brengen. Ook de erkenning bij professionele instanties dat hun bijdrage er toe doet is volgens de bewoners sinds het van start gaan van de wijkenaanpak flink toegenomen.

Er zijn in hun ogen zichtbare resultaten geboekt, zeker op fysiek terrein. Het SPIL-centrum De Toeloop is daar een mooi voorbeeld van. Ook heeft de aanpak bijgedragen aan een schonere en veiligere openbare ruimte. Daarbij wordt overigens voorgebouwd op beleid dat reeds vóór 2007 was ingezet, maar er is de afgelopen drie jaar een duidelijke versnelling aangebracht. Initiatieven

van bewoners worden sneller in behandeling genomen. Voor hen vormt bijvoorbeeld de BOWW een laagdrempelige instantie waar ze met al hun vragen en behoeften kunnen binnenlopen. Voor hen is het een loket, waarbij men niet langer het gevoel heeft dat men van het kastje naar de muur wordt gestuurd. De samenwerking tussen gemeente, corporaties en bewoners zien bewoners als een zeer belangrijke verworvenheid van de wijkenaanpak tot op heden. Bewoners zijn ook positief over het vouchersysteem waarmee budget voor bewonersinitiatieven kan worden aangevraagd.

De commissie vindt het specifieke toewijzingsbeleid waarvoor in Woensel-West gekozen is een interessante aanpak om de participatie te bevorderen. Woningzoekenden krijgen met voorrang een woning toegewezen, als ze zich bereid verklaren deel te nemen aan activiteiten die de leefbaarheid in de wijk bevorderen. Dit wordt vastgelegd in het huurcontract. Naar het oordeel van de zittende bewoners en de nieuwe huurders is dit een positieve stimulans om direct de binding met de wijk te vergroten.

De commissie constateert ook dat er grenzen zijn van wat je van de inzet van vrijwillige bewoners mag verwachten in de wijkenaanpak. Hoe die grens precies moet worden getrokken is niet helder, maar duidelijk is wel dat de achter de voordeur-aanpak, de aanpak van voortijdige schooluitval en jeugdwerkloosheid in de ogen van bewoners vooral op het bordje liggen van professionals. Wel spreken de georganiseerde bewonersorganisaties "kleinschalig" / in voorkomende gevallen wijkbewoners aan om mee te doen en actief te zijn in de wijk. Incidenteel brengen ze mensen ook in contact met professionals in de wijk.

Bewoners en professionals beschouwen de "consumentenstand" waarin vooral sommige jongeren zich bevinden als een lastig issue. Men leunt achterover, vraagt van alles aan de gemeente, maar neemt zelf geen verantwoordelijkheid of is niet bereid op aangeboden mogelijkheden in te gaan. Het is moeilijk om dat te doorbreken en de omschakeling naar nieuwe nog onbegaande wegen (bijvoorbeeld via het benaderen en inschakelen van de ouders) verloopt niet altijd even gemakkelijk.

Tot slot: sociale innovatie vraagt om gedurfde keuzes

Eindhoven is voortvarend uit de startblokken gekomen. Partijen hebben gezamenlijk hun schouders onder de wijkenaanpak gezet en elkaar weten te vinden. Bewoners zien dat ze serieuzer worden genomen en dat er meer aandacht is voor hun problemen. De wijkenaanpak organiseert in dat opzicht ook vertrouwen onder burgers.

Het interessante is dat deze eerste – nogal eens organisatorische – stappen nu vanzelf om vervolgstappen vragen. Wie dichter op de omstandigheden van bewoners in de wijken gaat zitten krijgt als vanzelf scherper in beeld wat er moet gebeuren. Dat is de fase waar Eindhoven de komende periode voor staat. Scherpere doelstellingen formuleren; minder processen, meer inhoud. De voorwaarden zijn er voor om nu echt nieuwe aanpakken en onorthodoxe werkwijzen te gaan beproeven.

De commissie verwacht dat de gemeente Eindhoven daar nu een slag mee gaat maken. De tijd is er rijp voor, de betrokkenen zijn er klaar voor, de omstandigheden zijn er voor gecreëerd om gedurfde keuzes te maken. Richtinggevende aanknopingspunten daarvoor kunnen volgens de commissie zijn: scherpe keuze voor de wijk als aangrijpingspunt voor beleid, gekoppeld aan het realiseren van echte doorzettings- en uitvoeringsmacht in de wijk en het toerusten van professionals met mandaat en handelingsvrijheid.

De commissie heeft er vertrouwen in dat Eindhoven deze stappen ook echt gaat zetten.

De visitatiecommissie wijkenaanpak, 3 juni 2010

Jos van der Lans, voorzitter

Maurice Cramers, secretaris